

ספר

אוצר הקונטרסים

מרי"ח ניהחזה

אוצר בלום של קונטרסים
בנושאים שונים ונדירים

חלק י"א

חברתיו וערכתיו בעזרת
החונן לאדם דעת
רן יוסף חיים מסעוד בן לא"א
רבי משה אביחצירא שליט"א

עפולה
שנת התשפ"ד

לכן תודיע לאותו מחבר הסקירה שיחזור בו מהפרטים האלו שכתב במאמר. ושמא יש עוד, אלא קראתי ברפרוף מהר, מפני טרדותי בשאר ענינים.

בברכת כתיבה וחתימה טובה, שאתה ברוך השם פארת את התורה באלפי גימטריאות שלך, והוכחת נפלאות התורה הקדושה. אשרי חלקך !!!
משה צוריאל

האם יש רוח הקודש בזמננו

א"ה ריחמ"א ס"ט: פרסמנו מאמר של הרב צוריאל מספרו שו"ת שואל ומשיב, בענין אם יש רוח הקודש בזמננו, וז"ל:

שאלה: יש רב אחד המפורסם בדורנו, ואני רואה שאנשים רבים באים בתור לשאול ממנו לייעץ להם בשאלות קריטיות, כמו אם לעבור ניתוח רפואי או לא; אם לעבור דירה או לא; ואם יש הצעה של מקומות עבודה שונים, באיזה מהם לבחור; ואם יש הצעת שידוך לנישואין עם מועמדת מסויימת, אם להתחתן איתה או לא. והרב עונה על כל השאלות האלו גם בלי שהוא מומחה לחלק מהנושאים. אומרים שיש לו רוח הקודש והקב"ה "מדבר מתוך גרונו". האמונה הציבורית בו מתבססת על כך שיש כמה סיפורי פלאות שבכוחותיו מתקיימות, ומי שאיחל לו בריאות כך היה, או עצות לנישואין חיו בני הזוג אחר כך חיי אושר. האם נכון על פי תורה להאמין זאת?

תשובה: כלל בידינו (מסכת יומא דף ט, ב) כי: "משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי, נסתלקה רוח הקודש מישראל ועדיין היו משתמשין בבת קול". לפי פשוטו, אין רוח הקודש בזמננו. אמנם יש בידינו שלושה חריגים שספרו על כך חז"ל:

הסיפור על רבן גמליאל (עירובין סד, ב) ועל רשב"י (קהלת רבה, י "חופר גומץ") ועל רבי מאיר (ירושלמי סוטה א, ד). אבל זה עצמו שמתוך מאות תנאים ואמוראים הוזכרו בדברי חז"ל רק שלשה בלבד, וגם הם רק באופן חד-פעמי ולא שבקביעות היתה להם רוח הקודש, מלמד שהם "היוצאים מן הכלל" לכלל הנ"ל שהבאנו שאין רוח הקודש בזמן הזה. נויש לשים לב כי זה רק בדור תנאים, ולא מסופר על כך אח"כ אפילו אצל אמוראים].

ואמנם יש אנשים שיודעים באופן אנטיואטיבי סודותיהם של הזולת, אבל אין זאת "רוח הקודש", אלא כח פארא-פסיכולוגי (שחקרו בזה באוניברסיטת דיוקס, בארה"ב).

וכדברי רמב"ן (על דברים פרק יג פסוק ב):

"כי בנפשות בקצת האנשים כח נבואי ידעו בו עתידות, לא ידע האיש מאין יבא בו, אבל יתבודד ותבא בו רוח לאמר 'ככה יהיה לעתיד לבוא בדבר פלוני' ויקראו לו הפילוסופים כהי"ן. ולא ידעו סבת הענין, אך הדבר נתאמת לעיני רואים. אולי הנפש (בחדודה) [בהתבודדה] תדבק בשכל הנבדל ותתכוין בו. והאיש הזה יקרא "נביא" כי מתנבא הוא, ועל כן יבא האות והמופת אשר יאמר אליך". עכ"ל.

גם רמב"ם בהקדמתו לזרעים (מהד' בתרגום הגר"י קאפח, עמ' ה' טור שמאל) הודה שיש כשרון זה למקצת אנשים, אפילו מהאומות, אלא שאינם צודקים בכל דבריהם, ולפעמים טועים הם בהגדתם.

ועלינו לסמוך על דברי ר' שלמה זלמן, בעל ספר התניא, שכתב בספרו "תניא" (אגרת הקודש, פרק כב עמ' קלד): "ואיה איפוא מצאתם מנהג זה באחד מכל ספרי חכמי ישראל הראשונים והאחרונים להיות מנהג ותיקון לשאול בעצה גשמיות כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי, אף לגדולי חכמי ישראל הראשונים כתנאים ואמוראים אשר כל רו לא אנס להו, ונהירין להון שבילין דרקי, כי אם לנביאים ממש אשר היו לפנים בישראל כשמואל הרואה אשר הלך אליו שאול לדרוש ה' על דבר האתונות שנאבדו לאביו (ש"א-א ט, ו). כי באמת כל עניני אדם לבד מדברי תורה ויראת שמים אינם מושגים רק בנבואה, ולא לחכמים לחם".

לכן הנוהג הקיים שבשאלות גורליות הרת-אסון ששואלים עליהם פי "הגדולים" אין בכך שום בסיס הלכתי או מוסרי. אם החכם הנשאל עונה לפי נסיונו הרב בחיים, ע"פ ידע מורחב בנושא, הרי זו עצה נורמלית. אבל אם סומכים עליו "שהשכינה מדברת מתוך גרונו", הרי זו [בשוגג] רמאות וכזב, וגם עלול להוליך לבעיות חמורות.

עלינו לחזור לנהוג רק לפי תורה, לפי שכל מושכל, ולא לפי מיסטיקה. עכ"ל.

א"ה ריחמ"א ס"ט: ועיין בסוף הספר בנספח 2 מה שכתב על זאת ידידי הרה"ג מרדכי יצחק שליט"א (חולון) עיי"ש.

נספח 2

האם יש רוח הקודש בזמננו

א"ה ריחמ"א ס"ט: על מאמרו של הרב "האם יש רוח הקודש בזמננו" הגיב ידידי היקר הרה"ג מרדכי יצחק שליט"א (מח"ס תמצית גנת אגוז חולון), וז"ל:

בס"ד

תגובה על מאמרו של הרה"ג משה צוריאלי שליט"א "האם יש רוח"ק בזמננו"

גליון מרי"ח נרחח 738 וישלח

דרגות רבות יש ברוח"ק ומה שכתוב שנסתלקה רוח"ק הכוונה שבשלמותה אינה כבר בנמצא אך במדרגות נמוכות יותר ודאי וודאי שקיימות ואף אצל אנשים פשוטים יש נצנוצי רוח"ק בעיתים מזדמנים או אחר מעשה מיוחד או מסירות נפש שעשו. וכן יש שפירשו שאין רוח"ק בתמידות שכל זמן שאדם רוצה צופה בה אלא לפרקים באה והולכת. ולכן כתוב ש'נסתלקה' ולא כתוב נתבטלה שנסתלקה פירושו שעתידה לחזור וידוע שדעת האדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל ע"פ אגרת של הרמב"ם שהנבואה עתידה לחזור. ויש שכתבו שנבואה ורוח"ק לנבא לכל העם נסתלק אך לצורך היחידים לא בטלה.

להטיל גורלות שונים איך לפעול ומה לעשות הייתה דרך מקובלת מאזה בשנים אצל החכמים ואף שלכאורה אינה דרך "שכל מושכל" אע"פ כן השתמשו בה. (גורל הגר"א, גורל החול, גורל רס"ג, העשירות ועוד רבים).

הראב"ע בספרי התכונה שלו אף תיקן כמה גורלות ע"פ חכמת התכונה והאסטרולוגיה לדעת אף על מה בא השואל לשאול.

החכמים היה להם ידע רב בכל מיני תחומים ובפרט בדרכי ההנהגה של הקב"ה וע"פ זה היו מייעצים לעמך בית ישראל בד"כ היה זה שילוב של ידע אך מבלי להתעלם מהארה משמים או מרמזים וסימנים או מחשבות שירדו לתוך מחשבתו אחרי שהתבודד בשכלו והתפשט מהגשמיות ע"פ דרכים ידועות לחכמים (עיי' בהרחבה בספרי 'בטוב ירושלם' - דרכי ההשגה ג"כ לידידי הרה"ג אריה יצחק סאמעט שליט"א שהביא מקורות רבים ומגוונים) וכיוונו אותו אל

התשובה הנכונה ובוזה ודאי שצריך סייעתא דשמיא ואם רואים ת"ח שעצותיו מועילות ודאי שיש לו ס"ד ולא נכון לתלות זאת בכח אינטואיטיבי כמו כת הכה"ן או בעלי מרה שחורה הרואים קצת עתידות.

כמו כן יש חכמים גדולים היודעים לעשות עליות נשמה ולשאול ולקבל תשובות מלמעלה אמנם ודאי שבוחנים אותן בעיני שכלם שאינם מקליפת נוגה ומעורבים מטוב ורע וצריך בזה זהירות ויראת שמים גדולה וגם השואל צריך לדעת לבחון בשכלו ולהתייעץ על כל תשובה שמקבל.

וכן מצינו שאלות חלום שמוזכרים באבן עזרא ואצל הגאונים ובשרשי השמות ואף בראשונים וכן בספרי קבלה רבים וכן שאלה בהקיץ ואף המהרח"ו בספר הפעולות שלו הביא מהם בדוקים ומנוסים.

וכן יש קבלות ומסורות שונות רב מפי רב שאין כאן המקום לפורטן שהיו החכמים משתמשים בהם ומייעצים לעם ישראל.

וככל שהאדם זך וקדוש יותר ובעל תורה ולמד מחכמים מוסמכים ומובהקים כך הינו צינור שדרכו יתקבלו תשובות טובות שאינן מעורבות בסיגים. ותנאי גדול קיבלתי מרבותי שאם יש לאדם אהבת ישראל גדולה ורצון לעזור לשני כך אין אחיזת החיצונים בתשובה שיקבל במחשבתו לייעץ. אך ככל שיש לאדם רצון לכבוד ולאינטרס אישי כך החשש שתשובותיו שגויות או מעורבות ברע גדול יותר.

וגם אם יש חשש מטעויות הן גם כששואלים רב בדרך השכל המושכל והפשט יש מקום לטעות וגם חכמים גדולים טעו לפעמים אמנם לא מפני זה צריך להימנע מלשאול אותם שהרי טעותם מועטת נער יספרם וזו ההשתדלות שיעשה כל אדם לקבל עצה ותושיה אמיתית כמה שיותר ואם יטעה ודאי שזה מחמת רצון ההנהגה העליונה וצריך סייעתא דשמיא גם למצוא רב אמיתי וגם לקבל תשובה נכונה וזה דורש מהאדם תפילה לבורא שידריכנו בדרך הנכונה ואם כך יתפלל לא יטעה ולא תשוב תפלתו ריקם.

ויש לי עוד הרבה לכתוב בזה אך עוד חזון למועד יגיע זמנם לעלות על הדפתרא.